

Veřejná ekonomie úvodní přednáška

Doc. JUDr. Ivan Malý, CSc.

O čem to bude?

↗ Úvodní
informace

↗ Literatura

↗ Požadavky ke
zkoušce

**Cílem vysvětlit
hlavně:**

↗ **předmět
zkoumání VE**

↗ **hlavní součásti**

↗ **vymezení pojmů
a návazností**

Informace

Najdete hlavně na ISu

https://is.muni.cz/auth/studium_spolec/studijni_materialy.pl?fakulta=1456;obdobi=3162;kod=PVVE;rd=c;sd=s;jn=v;guz=666962

↗ A potom také na adrese:

<http://econ.muni.cz/~ivan/>

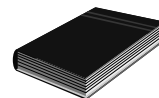

Literatura

↗ Strecková, Malý a kol.: Veřejná ekonomie, Computer Press, 1998

↗ Alternativně: libovolné novější učebnice veřejných financí

↗ Stiglitz, Musgrave

Podklady na IS a webových stránkách předmětu

www.mfcr.cz

www.patria.cz

Dále zejména ke cvičením:

- Frank, R. H.: Mikroekonomie a chování. Nakladatelství Svoboda, Praha 1995
- 2. Varian, H. R.: Mikroekonomie: moderní přístup. Victoria Publishing, Praha 1995
- 3. Mañas, M.: Games and Economic Decisions. VŠE, Praha 1998
- 4. McCain, R. A.: Strategy and Conflict: An Introductory Sketch of Game Theory. <http://william-king.www.drexel.edu/top/econo/game/game.html>
- 5. Gibbons, R. An Introduction to Applicable Game Theory. *The Journal of Economic Perspectives*, Vol. 11, No. 1. (Winter, 1997), pp. 127-149.
Dostupné on-line (JSTOR-jen z počítačů MU)

Zkouška

- Forma ústní
- Okruhy na ISu

O čem to (také) bude?

- Svoboda nebo donucení?
- Solidarita, rovnost, spravedlnost, ekvita?
- Bezplatné školství - socialistický relikt?
- Plýtvání veřejnými prostředky nezbytností?
- Deficit státního rozpočtu katastrofou?
- Neplatíme zbytečně vysoké daně?
- Neziskové organizace nás spasí?
- Politická kritéria rozhodování lepší ekonomických?

Cílem je:

- Znat, v jakých činnostech je veřejný sektor zapojen a jak jsou organizovány- *co existuje*
- Rozumět a umět předvídat (pokud je to možné) plné dopady takových vládních zásahů - *jaké to má důsledky*
- Umět hodnotit alternativy - *co doporučit praxi*

V čem je problém?

- Pozitivní versus normativní ekonomie
- ↗ rozpor mezi tím, co je (resp. bude) a tím, co by mělo být;
- ↗ problém hodnocení, standardů pro „dobré“;
- ↗ spory o role ekonomů a politiků.

Neshody mezi ekonomy (Stiglitz)

- ↗ rozdíly v schopnostech identifikovat opravdu všechny důsledky vládních opatření
- ↗ rozdíly v názorech na to, jak vlastně ekonomika funguje
 - ↗ stupeň konkurence
 - ↗ velikost reakce
- ↗ rozdíly v hodnotách

Veřejná ekonomie jako vědní disciplína

- ↗ veřejné finance
 - ↗ ekonomie blahobytu
 - ↗ ekonomie veřejného sektoru
 - ↗ makroekonomie
 - ↗ národohospodářská politika
- ↗ mikroekonomie, demografie, statistika, sociologie, teorie řízení, management

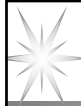
Veřejný a neziskový sektor v moderních ekonomikách

- ↗ „od kolébky ke hrobu...“ (a nejen u nás)
- ↗ smíšená ekonomika
- ↗ vymezení veřejného a neziskového sektoru, charakteristické znaky
- ↗ vztahy k soukromému sektoru
- ↗ rozsah
- ↗ funkce VS

Smíšená ekonomika

- Musgrave: „Moderní ‘kapitalistická’ ekonomika je smíšeným systémem, ve kterém působí vzájemně a současně síly soukromého i veřejného sektoru. Ekonomický systém není ve skutečnosti ani veřejný, ani soukromý, nýbrž je směsí obou sektorů.“

Formy vládních zásahů

- právní rámec
- regulace chování
- výdajová politika (nákupy, dotace, vlastní produkce)
- příjmová politika (daňová politika...)

Co je to veřejný sektor

- Kritéria vymezení veřejného sektoru
 - kritérium financování
 - kritérium vlastnictví
 - legitimita rozhodování

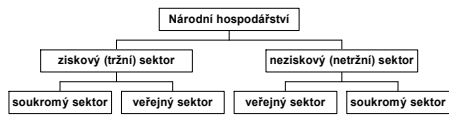

Definice veřejného sektoru

Pro vymezení veřejného sektoru je zcela rozhodující skutečnost, že je financován **z veřejných financí**, z čehož pak vyplývají další významné vlastnosti veřejného sektoru - převažující způsoby:
řízení, rozhodování a kontroly

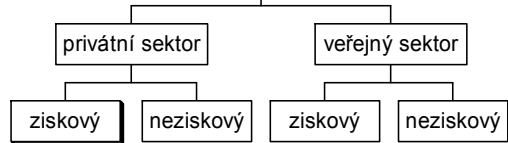
Vymezení veřejný x neziskový

Schéma členění národního hospodářství (podle Streckové)

Vymezení veřejný x neziskový

Národní hospodářství

Pestoffův trojúhelník

Velikost veřejného sektoru

